

Likestillings- og
diskrimineringsombudet

Vår ref.:

11/63

Dato:

28.01.2013

Ombudets uttalelse

Saksnummer: 11/63

Lovgrunnlag: Diskrimineringsloven § 4

Dato for uttalelse: 23.01.2013

Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til klage av 8. mai 2012 fra X over den ene delen av ombudets uttalelse av 12. april 2012. Ombudet ga uttalelse om at X ikke handlet i strid med diskrimineringsloven § 4 under ansettelsesprosessen tilknyttet stillingsnummer Z. Videre ga ombudet uttalelse om at X handlet i strid med diskrimineringsloven § 4 under ansettelsesprosessen tilknyttet stillingsnummer Y. Klagen gjelder ombudets uttalelse knyttet til stillingsnummer Y.

Ombudets uttalelse

Ombudet la til grunn at X ikke hadde sannsynliggjort at det var saklig å stille språkkrav ved ansettelsen i stillingsnummer Y. Samtidig fant ombudet at X hadde vektlagt språk i ansettelsesprosessen knyttet til stillingsnummeret. Ombudet viste i sin vurdering til at det fremgikk av X i brev av 29. juni 2011 at X hadde tillagt As språkkunnskaper negativ vekt i ansettelsesprosessen.

Ombudet la til grunn at vektleggingen av As språkkunnskaper ikke var tillatt etter unntaksadgangen i diskrimineringsloven § 4 fjerde ledd, og konkluderte med at X handlet i strid med diskrimineringsloven § 4.

Klage fra X

I brev til ombudet av 8. mai 2012 opplyste X at de i deres brev av 29. juni 2011 ved en feil viser til stillingsnummer Y og ikke Z. De opplysninger som ble gitt i brevet gjaldt således stillingsnummer Z.

X hevder at A når det gjelder stillingsnummer Y ble vurdert på lik linje med de øvrige søkerne. Det hevdes at det ikke var As norskkunnskaper som gjorde at han ikke fikk stillingen, men hans manglende erfaring med metallanalyser, eller ICP MS.

X viste til stillingsannonsen til stillingsnummer Y, hvor det blant annet fremgikk at:

"X er eitt av Æ sine sentrale forvaltningsstøtte-institutt og driv forskning og overvakning for å dokumentere kvalitet av sjømatprodukt. I samband med desse oppgåvene har instituttet ei ledig stilling som forskar/senioringeniør knytt til analyser av metall i marine råstoff og produkt. Instituttet er vel utstyrt innan dette feltet med bl.a. fylgjande instrumentering: ICPMS, HPLC-ICPMS og GC-ICPMS.»

X viser til at det fremgår av utlysningsteksten at håndtering av instrument av typen ICP MS er sentral i arbeidsoppgavene som ligger til stillingen. Det blir opplyst at X har fire slike instrument som brukes til instituttets analyser av metaller og mineraler, og at instrumentene består av en ICP-del (induktiv koblet plasma) og en MS- del (masse-spektograf). X var således ute etter kandidater som kunne vise til erfaring med metallanalyser og ICP MS. På denne bakgrunn ble C (tysk) og D (polsk) foreslått tilsatt som henholdsvis en og to. X opplyste i brev til ombudet av 24. september 2012 at begge kandidatene som ble foreslått tilsatt hadde solid erfaring med metallanalyser og ICP-MS. De har begge publisert flere vitenskapelige artikler og holdt foredrag/presentert posters innenfor dette fagfeltet. D blant annet under sitt postdoc opphold ved X og ved FERA i York, og C under sin PhD-utdanning i Tyskland og ved senter for Geobiologi ved Universitetet i Bergen. Begge var ifølge X langt bedre kvalifiserte til denne stillingen enn A.

X opplyste i deres brev av 8. mai 2012 at B, som ble innstilt som nummer tre, hadde den mest relevante erfaringen blant de øvrige søkerne. Han hadde MS bakgrunn, men manglet ICP. Med en slik bakgrunn antok X at han relativt raskt ville kunne tilegne seg den nødvendige kunnskap, dersom de to som ble vurdert som de beste kvalifiserte (C og D) skulle takke nei.

X opplyste at As søknad på stillingsnummer Y ble vurdert på lik linje med de øvrige søkerne. Det faktum at kravene til norskkunnskaper kunne lempes på ved denne ansettelsen gjaldt samtlige søkere, også klager. X opplyste at klager ikke kunne vise til erfaring med metallanalyser eller ICP MS, og således etter instituttets vurdering ikke var like kvalifisert som de kandidater som ble innstilt. Dette sammenholdt med instituttets negative førsteinntrykk gjorde at A ikke ble innkalt til intervju.

X opplyste i brev av 24. september 2012 at As erfaring med metallanalyser ble vurdert som svært begrensede og lite relevante. A viser til fire kurs han har tatt på Kjemisk Institutt ved Universitetet i Bergen som en del av gradsoppbyggingen sin. Ifølge X ligger disse kursene langt tilbake i tid (1999 til 2002) samtidig er ikke X kjent med at disse kursene gir erfaring verken med ICP-MS eller nyere teknikker for kvantitativ analyse av metaller. X hevder at under enhver omstendighet gir ikke kursene den nødvendige kompetanse til stillingen. A viser til HPLC og MS (ikke GC) men har så vidt instituttet kan se ingen arbeidserfaring med kvantitativ analyse eller noen erfaring med ICP-MS.

Ombudets vurdering

Ombudet viste i sin uttalelse til at X i sitt brev av 29. juni 2011 opplyste at det blant annet var på bakgrunn av As svake norskkunnskaper at han ikke ble vurdert blant de mest interessante kandidatene til stillingsnummer Y. Ombudet konkluderte ut i fra dette med at det var stilt språkkrav til stillingen, samtidig som X ikke hadde sannsynliggjort at de var saklig å stille slikt språkkrav.

X opplyste i klagen av 8. mai 2012 at det foreligger en misforståelse, og at opplysningene gitt i brev av 29. juni 2012 gjaldt stillingsnummer Z og ikke Y, slik det fremgår av brevet.

Ombudet bemerker at klagen om forbigåelse ved ansettelse på grunn av etnisitet/språk opprinnelig kun gjaldt stillingsnummer Z. Det var denne stillingen X redegjorde for i sitt første brev til ombudet av 1. juni 2011. I sitt neste brev til ombudet, av 29. juni 2011, viste X til klage på stillingsnummer Y. På dette tidspunktet forelå ingen klage på stillingsnummer Y, og ombudet finner det på bakgrunn av X nye opplysninger nå nærliggende å tro at X i brevet viste til feil stillingsnummer. Ombudet vil imidlertid bemerke at på bakgrunn av at X sin redegjørelse av 29. juni 2011 ikke var konsistent med senere redegjørelser om hva som ble vektlagt ved ansettelse i stillingsnummer Y, sendte ombudet 27. januar 2012 et nytt brev til X hvor det ble vist til deres redegjørelse av 29. juni 2011 og bedt om at de komme med eventuelle ytterligere

merknader til stillingsnummer Y. X svarte i brev av 8. februar 2012 at de ikke hadde ytterligere merknader.

På bakgrunn av opplysningene i klagen av 8. mai 2012, foregående korrespondanse i saken, og det faktum at klagen opprinnelig gjaldt stillingsnummer Z, legger ombudet nå til grunn at opplysningene gitt i brevet av 29. juni 2012 gjaldt stillingsnummer Z, og ikke stillingsnummer Y. Når det gjelder stillingsnummer Z vises det til ombudets vurdering i uttalelse av 12. april 2012.

Ombudet vil etter dette vurdere om det foreligger andre omstendigheter som gir grunn til å tro at språk ble tillagt negativ vekt ved ansettelsesprosessen til stillingsnummer Y. Dersom ombudet finner at det er grunn til å tro at As språkkunnskaper hadde betydning, går bevisbyrden over på arbeidsgiver, og X må da sannsynliggjøre at diskriminering ikke har skjedd.

A hevder at han er kvalifisert til stillingsnummer Y, og viser blant annet til at han har master grad innen uorganisk kjemi (metallanalyser) og at han hadde ett års deltidsjobb innen metallkomplekser. A opplyser at han har syntetisert og isolert mer enn 70 forskjellige kjemiske stoffer og alle er blitt identifisert ved bruk av LC, LC-MS (HPLC) og NMR.

Som ledd i vurderingen av om det er grunn til å tro at det har skjedd diskriminering, er det relevant å foreta en sammenlikning av kvalifikasjonene til de som ble innkalt til intervju og den som mener seg forbigått. Det følger av ombudets praksis at dersom klager etter en slik sammenligning fremstår som bedre kvalifisert, er det en omstendighet som kan gi "grunn til å tro" at det har skjedd forbigåelse i strid med diskrimineringslovgivningen. Ombudet vil i den forbindelse bemerke at ombudet ikke foretar en overprøving av arbeidsgivers vurdering av søkerens kvalifikasjoner og hvilke kvalifikasjoner som best egner seg for stillingen. Ombudet ser derimot på om det er noe som tyder på at den vurderingen arbeidsgiver har gjort ikke fremstår som saklig og balansert.

X har opplyst at norskkunnskaper ikke er en avgjørende kompetanse for å kunne utføre arbeidsoppgavene tilknyttet stillingsnummer Y, men at relevant erfaring med analysearbeid veide tyngre. X opplyste at det faktum at norskkunnskaper kunne lempes ved ansettelsen gjaldt samtlige søkere, også klager.

X har vist til at As erfaring med metallanalyser ble vurdert som svært begrensede og lite relevante. X hevder de kurs A har tatt ved Universitet i Bergen ikke gir erfaring verken med ICP-MS eller nyere teknikker for kvantitativ analyse av metaller, og at kursene under enhver omstendighet ikke gir den nødvendige kompetanse til stillingen. X kan ikke se at A har arbeidserfaring med kvantitativ analyse eller noen erfaring med ICP-MS.

X har opplyst at begge kandidatene (C og D) som ble foreslått tilsatt som nummer en og to i rekke hadde solid erfaring med metallanalyser og ICP-MS. X viser til at begge har publisert flere vitenskapelige artikler og holdt foredrag/presentert posters innenfor dette fagfeltet. D blant annet under sitt postdoc opphold ved X og ved FERA i York, og C under sin PhD-utdanning i Tyskland og ved senter for Geobiologi ved Universitetet i Bergen. På denne bakgrunn ble disse kandidatene vurdert å være langt bedre kvalifiserte til stillingen enn A.

Ombudet har etter en sammenligning av kandidatene kommet til at det ikke er grunn til å tro at As språkkunnskaper ble tillagt vekt i strid med diskrimineringslovverket i ansettelsesprosessen. Ombudet finner at X i sin vurdering fremstår som saklig og balansert, og at X, gjennom sin redegjørelse for hvilke hensyn som ble tillagt vekt ved avgjørelsen av hvem som ble innkalt til intervju, har sannsynliggjort at det var andre årsaker enn As språkkunnskaper som førte til at han ikke ble innkalt.

Ombudet er dermed kommet til at A ikke er blitt diskriminert på grunn av språk under ansettelsesprosessen tilknyttet stillingsnummer Y.

Konklusjon

Likestillings- og diskrimineringsombudet omgjør sin uttalelse av 12. april 2012 knyttet til stillingsnummer Y, og konkluderer med at X ikke handlet i strid med diskrimineringsloven § 4 under ansettelsesprosessen tilknyttet til stillingsnummer Y.

Oslo, 23.01.2013.

Sunniva Ørstavik
likestillings- og diskrimineringsombud